

۱- هدف از این که در هر محله مکان هایی برای تولید کالاها و دادن خدمات

به مردم وجود دارد، چیست؟

درس

۲- شغل هایی جز دسته قسم می شود؟

خرید و فروش در محله دسته تولیدی خدماتی

نیازهای محله

(در هر محله مکان هایی برای تولید بعضی کالاها یا دادن بعضی خدمات به مردم وجود دارد که هدف آنها رفع نیازهای ساکنان محله است) شما سال گذشته درباره ی شغل های تولیدی و خدماتی مطالبی خواندید و با این شغل ها آشنا شدید. در تصویرهای زیر هر یک از مکان ها چه خدماتی به مردم محله می دهند؟

تولیدی

تولیدی

خدماتی

تولیدی

خدماتی

خدماتی

۳- چند نمونه شغل تولیدی و خدماتی را نام ببرید؟

۸

۴- امکانات عمومی یعنی چه؟

۴
(• در هر محله، امکاناتی برای استفاده‌ی همهی مردم ایجاد شده است. این امکانات به همهی مردم تعلق دارند. **محل پارک، ایستگاه اتوبوس...**)
به تصاویر دقت کنید. هر یک از این امکانات کدام نیاز مردم را برطرف می‌کند؟ **به عهده دانش آموز**

ایستگاه اتوبوس

○ فعالیت

- ۱- در محل زندگی شما کدام یک از امکانات عمومی وجود دارد؟ بنویسید. **مسجد، پارک، عابر بانک**
- ۲- به نظر شما چگونه می‌توانیم از امکانات عمومی به‌طور مناسب استفاده کنیم؟ چگونه می‌توانیم از آنها نگهداری کنیم؟ **به آن‌ها آسیب نرسانیم، تمیز نگه داریم، از آن‌ها در صورت**

استفاده کنیم.

۴- چگونه درست و عاقلانه خرید کنیم؟ به خریدی که به اندازه نیاز ما باشد و بیشتر از بودجه ما نباشد.

خرید عاقلانه

در محله‌ی شما چه مغازه‌هایی وجود دارند؟ مغازه‌هایی که نیازهای شما و خانواده‌تان را برطرف می‌کنند. البته گاهی برای خرید کالاهای موردنیازتان به جاهای دیگر شهر هم می‌روید. حتماً تاکنون به تنهایی یا با خانواده برای خرید رفته‌اید. راستی فکر کرده‌اید چگونه می‌توانیم درست خرید کنیم؟

سهراب دوست داشت یک توپ فوتبال بخرد و این موضوع را با اعضای خانواده در میان گذاشت. گفت و گوی آنها را بخوانید.

پدر سهراب به او گفت که برای خرید توپ مورد علاقه‌اش، باید برنامه‌ریزی کند. در گام اول هم از سهراب خواست جدولی بکشد.

او گفت: این جدول سه ستون دارد. در یک ستون باید در آمد یا پول توجیبی‌ات را بنویسی. سهراب که سال گذشته در کتاب مطالعات اجتماعی با معنی درآمد آشنا شده بود، گفت: پدر، درآمد یعنی پولی که از راه کار کردن به دست می‌آید؛ درست است؟

پدر پاسخ داد: بله؛ راستی سهراب، ماه پیش تو هم مقداری درآمد داشتی.

۱۰

۵- هنگام خرید کالا به چه نکته‌هایی دقت کنیم؟ نوع و جنس کالا و قیمت آن و توجه به کیفیت کالا

۴- جدول بودجه چیست؟ جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده شده است.

سهراب فکری کرد و گفت: بله پدر! ما تمام روز در باغ دوست شما در چیدن سیب‌ها و گذاشتن آنها در جعبه‌ها کمک کردیم. وقتی غروب شد، او به هریک از ما بچه‌ها، ۱۰,۰۰۰ تومان دستمزد داد. پس من ماه پیش ۱۰,۰۰۰ تومان درآمد داشتم!

پدر لبخندی زد و ادامه داد: «ستون دیگر جدول، ستون هزینه است؛ یعنی پولی که برای خرید کالاهای مورد نیاز خرج می‌کنید. مهم نیست که ما چقدر پول به دست می‌آوریم؛ مهم این است که بتوانیم مقداری از این پول را برای زمان‌هایی که نیاز داریم، پس انداز کنیم. یعنی نباید همه‌ی پولی را که به دست می‌آوریم، خرج کنیم. پس ستون دیگر جدول شما پس انداز است.

۷- درآمد، هزینه و پس انداز! تعرف کنید؟

اکنون به جدولی که سهراب به کمک پدرش کشیده است، توجه کنید.

هفته‌ها	درآمد یا پول توجیبی (۷)	هزینه (۷) (پولی که خرج می‌کند)	پس انداز (۷) (پولی که ذخیره می‌کند)
هفته‌ی اول	۵,۰۰۰ تومان	۲,۰۰۰ تومان	۳,۰۰۰ تومان
هفته‌ی دوم	۵,۰۰۰ تومان	۲,۰۰۰ تومان	۳,۰۰۰ تومان
هفته‌ی سوم	۵,۰۰۰ تومان	۲,۵۰۰ تومان	۲,۵۰۰ تومان
هفته‌ی چهارم	۵,۰۰۰ تومان	۳,۵۰۰ تومان	۱,۵۰۰ تومان
هفته‌ی پنجم	۵,۰۰۰ تومان	۵۰۰ تومان	۴,۵۰۰ تومان
هفته‌ی ششم	۵,۰۰۰ تومان	۱,۵۰۰ تومان	۳,۵۰۰ تومان
درآمد چیدن سیب از باغ	۱۰,۰۰۰ تومان	-	۱۰,۰۰۰ تومان
جمع	۴۰,۰۰۰ تومان	۱۲,۰۰۰ تومان	۲۸,۰۰۰ تومان

پول توجیبی سهراب در یک ماه و نیم (۶ هفته) چقدر بوده است؟ او چه مقدار از پول توجیبی‌اش را خرج کرده و چقدر از آن را پس انداز کرده است؟ یک بار دیگر به جدول سهراب توجه کنید. به جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده شده است، جدول بودجه می‌گوییم.

۸- سهراب برای انتخاب توپ چه ویژگی‌هایی را در نظر گرفت؟

• چگونه انتخاب کنیم؟

وقتی می‌خواهیم کالایی بخریم، باید نکته‌هایی را در نظر بگیریم و در خرید دقت کنیم. مادر سهراب از او خواست که برای خرید توپ با معلم ورزش مدرسه مشورت کند و درباره‌ی انواع توپ و قیمت‌های آنها اطلاعاتی به دست آورد. معلم ورزش در این باره برای سهراب توضیح داد و سه نوع توپ را به او پیشنهاد کرد. سهراب و مادرش به مغازه رفتند و انواع توپ‌ها را دیدند. مادر سهراب به او یاد داد جدولی بکشد و توپ‌ها را با توجه به ویژگی‌هایشان امتیازبندی کند.

شماره‌ی توپ	وزن توپ	جنس توپ	قیمت توپ	رنگ توپ
توپ شماره‌ی ۱	۲۵۰ گرم	لاستیک *	۱۷۰۰۰ تومان ***	سبز —
توپ شماره‌ی ۲	۲۵۰ گرم	چرم ***	۷۰۰۰۰ تومان —	زرد *
توپ شماره‌ی ۳	۲۵۰ گرم	فوم **	۲۸۰۰۰ تومان **	سفید ***

جدول امتیازها

ضعیف	متوسط	خوب	خیلی خوب
—	*	**	***

حرف از نظر جنس و قیمت مناسب‌تر است و از نظر رنگ مورد علاقه‌ی سهراب است

○ فعالیت

- ۱- به نظر شما، سهراب با توجه به امتیازهایی که به توپ‌ها داده است، کدام یک را باید انتخاب کند؟ چرا؟
- ۲- روش کار سهراب را برای خرید و انتخاب توپ از اول تا آخر توضیح دهید.

۳- فرض کنید یکی از توپ‌ها، در کشور ایران و به دست کارگران ایرانی ساخته شده است. آیا شما توپ ساخت ایران را انتخاب خواهید کرد؟ درباره‌ی دلایل خودتان، در کلاس با یکدیگر گفت‌وگو کنید. ۱- با معلم ورزش

مشورت کرد، جدولی رسم کرد و به آن نوع توپ امتیاز داد

سپس با توجه به پس‌اندازش توپ را انتخاب کرد.